

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Αριθμός φύλλου 227

1916

Εν Αθήναις τῇ 15 Δεκεμβρίου

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

Διὰ τὰ Τεύχη ἐτησίως δραχ. 10
Διὰ τὰ Παραρτήματα ἐτησίως > 10
Δι' ὁλόκληρον τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως..... > 18
Ἡ συνδρομὴ ἄρχεται τὴν 1ην Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶνε
προληπτικῆς.

Διὰ δημοσιεύσεις δικαστικῶν πράξεων κλπ. ὃ στίχος λεπτὰ **0.30**
Διὰ καταστατικά κλπ. κατὰ στήλην ἢ κλίμαμα ταύτης δραχ. **12.50**
Αἱ πληρωμαὶ διὰ συνδρομὰς καὶ δημοσιεύσεις ἐνεργοῦνται εἰς τὰ
δημόσια ταμεία, προσαγομένου κατόπιν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Τυπο-
γραφεῖον τοῦ ὀκείου διπλοτύπου πληρωμῆς.

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

Περί τοῦ προγράμματος τῶν ἐν τῷ διδασκαλείῳ τῆς τεχνι-
κῆς ἐκπαιδεύσεως διδασκομένων μαθημάτων.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐγγιντες ὑπ' ἔφης: τὰ ἄρθρα 2 καὶ 10 τοῦ νόμου 572 ἀπερὶ
ἰδρύσεως διδασκαλείου τῆς τεχνικῆς ἐκπαιδεύσεως, προτάσει
τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δη-
μοσίας Ἐκπαιδεύσεως, λαθόντος πρὸ ὀφθαλμῶν τῆν ὑπ' ἀριθ.
66 ἐν. ἔτους πρᾶξιν τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου ἀποφασίζο-
μεν καὶ διατάσσομεν τάδε:

Τὸ πρόγραμμα τῶν ἐν τῷ διδασκαλείῳ τῆς τεχνικῆς ἐκ-
παιδεύσεως διδασκόμενων μαθημάτων, κανονίζεται ἀπὸ τοῦ σχολι-
κοῦ ἔτους 1916—1917 ὡς ἑξῆς:

ΤΑΞΙΣ Α'

α') Γενικὴ τεχνολογία—3 ὥρα καθ' ἑβδομάδα.

Πρῶτον ἐξάμηνον—Φυσικὴ τεχνολογία.
Μέτρα καὶ μηχανικὰ μετρήσεις. Ἄπλαϊα μηχανία.
Ἐφαρμογαὶ τῆς ἰσορροπίας καὶ κινήσεως τῶν ρευστῶν (ὕ-
γρῶν καὶ ἀερίων). Ἀνγλίαι καὶ εἶδη αὐτῶν.
Θερμότης (παρὰγωγὴ, μέτρησις καὶ χρήσις αὐτῆς ἐν τῇ
βιομηχανίᾳ), θερμικὴ μηχανία καὶ ἰδιότητες αὐτῶν.
Τρόποι θερμάνσεως καὶ ἀερισμοῦ χώρων.
Δεύτερον ἐξάμηνον—1) Χημικὴ τεχνολογία.
Χρῆσις τοῦ ὕδατος, ὕδροντονο, ἀξίντου, ἀμμωνίας, νιτρι-
κοῦ ἔξωτος καὶ νιτρικῶν ἁλάτων, ἀνθρακός, χλωρίου, βρωμίου,

ιωδίου, φθορίου, θείου, βεϊκού ἔξωτος, φωσφόρου, βορίου καὶ πυ-
ριτίου ἐν τῇ βιομηχανίᾳ. Ὑαλοφυγία.

2) Μηχανικὴ τεχνολογία—σίδερος, χαλκός, μολύβδος, ἀν-
τιμόνιον, βισμούθιον, νικέλιον, ὑδράργυρος, ἀργίλιον, ἀργυρός,
χρυσός καὶ λευκόχρυσος (ἐκκαμίνευσις, κράματα καὶ χρήσις
αὐτῶν ἐν ταῖς τέχναις καὶ τῇ βιομηχανίᾳ).

β') Μαθηματικά—1 ὥρα καθ' ἑβδομάδα.

Ἐκ τῆς ἀριθμητικῆς, γεωμετρίας καὶ ἀλγέβρας διάφορα
προβλήματα, σχετικὰ πρὸς τὴν βιοτεχνίαν καὶ τὰς εἰς ταύτην
ἀναφερομένας ἐμπορικὰς πράξεις.

γ') Ἐλευθέρα ἰχνογραφία—4 ὥρα καθ' ἑβδομάδα.

Ἰχνογράφεισι γραμμῶν καὶ ἐπιπέδων σχημάτων ἐπὶ τοῦ
μαρσιπικῶνος—γεωμετρικῶν στερεῶν μετὰ γραμμοσικιάσεως,
καὶ συνδασημῶν δύο ἢ περισσοτέρων στερεῶν μετὰ φωτοσικιά-
σεως. Ἀπλῶν ἐργαλείων ὑλοουργικῆς καὶ σκευῶν σχολικῆς
καὶ οἰκιακῆς χρήσεως, τῶν μὲν μετὰ γραμμοσικιάσεως, τῶν δὲ
μετὰ φωτοσικιάσεως. Ἐκτύπων γυφίνων μετὰ γραμμοσικιάσεως
καὶ φωτοσικιάσεως. Συνθετικῶν ἐκτύπων μερῶν τοῦ ἀνθρώ-
πινου σώματος. Ἀνθρωπογραφία, κρητιδογραφία καὶ ὕδατο-
γραφία.

δ') Προβολικὴ ἰχνογραφία—4 ὥρα καθ' ἑβδομάδα.

Γεωμετρικὰ κατασκευαὶ εὐθειῶν, γωνιῶν, πολυγώνων καὶ
εὐθειῶν ἐφαπτομένων εἰς κύκλους. Κύκλοι καὶ διαίρεσις αὐ-
τῶν. Κατασκευὴ διαφόρων γεωμετρικῶν κοσμημάτων, Ἑλλει-
ψις, παραβολὴ, ὑπερβολὴ, ἑλλειπσοειδὲς καὶ κυκλοειδὲς γραμμαι
μετ' ἐφαρμογῶν ἐν τῇ κοσμητογραφίᾳ. Προβολικὰ κατασκευαὶ
ἐπὶ τῶν τριῶν προβολικῶν ἐπιπέδων. Ὄρθη καὶ πλαγία προ-
βολὴ. Προβολαὶ καὶ ἀναπτόμενα τομῶν τῶν γεωμετρικῶν στε-
ρεῶν ὑπὸ ἐπιπέδων παραλλήλων καὶ πλῆγιον τῶ ἀξόν. Προ-
βολαὶ τεμνομένων στερεῶν, ἐργαλείων καὶ μερῶν μηχανῆς.
Διαγράμμισις (skizzieren) ἐν πρᾶξιν, κατ'ἔφεσι, πλῆγιᾳ
ἔφεσι καὶ ταῖς ἐργαλείων, μηχανῶν, καὶ ἀντικειμένων τῆς ἔυ-
λοτεχνίας καὶ σιδηροτεχνίας.

ε') Προοπτική—2 ώραι καθ' εβδομάδα.

Όπτικα κόνος και όπτικη γωνία. Όριζων, σημεία όρθώσεως, άποστάσεις, συνόρους. Γραμμαι τευνόμενοι εις τήν μείωσιν, τής άποστάσεως και εις τήν σημείωσιν τής όρθώσεως. Προοπτική άπεικονίσις τετραγώνων, όκταγώνων, κύκλου, κύβου, πυραμίδος, τού όσωτεριου δοματίου, κλημάκων, κορυφών και οικοδομημάτων. Σκιαί ήλιου και σκιαί τεχνητού φωτός. Προοπτική έν ύπαιθρω.

ς') Τεχνικά σχέδια—3 ώραι καθ' εβδομάδα.

Έκνάσις τεχνικής έργασίας τής Ξυλοτεχνίας και τής σιδηροτεχνίας προηγείται τού τεχνικόν σχέδιον ταύτης και άπό τούτου όδηγείται ό μαθητής εις τήν έκτέλεσιν τής έργασίας.

ζ') Καλλιγραφία—2 ώραι καθ' εβδομάδα.

Τά γραμμικά τής μικράς άλφάβητου κατά τήν γενετικήν ζώνην σιερών.

Πρώτον τήν ι και τή έξ άπό τήν σχηματιζόμενα και δεύτερον τήν ο και τή έξ άπό τήν σχηματιζόμενα. Άσκήσεις επί έκάστου τούτων. Σχηματισμός λέξεων και φράσεων έν δεδιδαγμέναις γραμμάται. Άσκήσεις πρός καλήν και ταχείαν αύτών γραφήν. Βαθμιαία μικρυνούσι τών γραμμάτων μέχρι 0.003. Οι άραβικοί όριθμοί, άσκήσεις επί αύτών.

η') Σχολική χειροτεχνία—3 ώραι καθ' εβδομάδα.

Παιδεία διά Ξυλίνων κύβων ή παραλληλεπίπεδων αισθητοποιήσις τών όριθμών και τήν γραμμάται. Σύνθεσις σχεδίων έν χαρτίνοις θρυψάλοι, κεκομμέναις γεωμετρικών επίπεδων σχημάτων και ήλεκτισμένον διά κόλλας επί τής μιάς έπιφανείας. Διπλότυπον τού χάρτου και κοπή διά ψαλλιδίου διάφορον χρωμάτων σχημάτων και σικόνων. Ραπτική διά βελόνης και νήματος επί λεπτού χαρτίνοι. Ύφαντική διά χρωμάτων καινών. Χαρτοτεχνία και βελουδευτική, καλοδομητική.

θ') Ξυλοτεχνία—3 ώραι καθ' εβδομάδα.

Χειρισμός τών διάφορων εργαλείων τού Ξυλοτεχνού. Κατασκευή διάφορον άντικειμένων τής Ξυλοτεχνίας.

- 1) Λοπή άξίνης έν πρίνου ή έξωας, 2) Κόνον κυλινδρικής έξ έξωας ή φλαμορίου, 3) κρημαστή κλειθρον έν φλαμορίου, 4) λαθή σφύρας έξ έξωας, 5) φορέας θερμού ύδατος τετραγώνου, κυκλικού ή έλλειψοειδούς έξ έξωας ή φλαμορίου, 6) πύθον βουτύρου έξ έξωας, 7) στεγνωτήρα παλλίνων περικυμβών έξ έλάτης, 8) Ξύλον αιώρας (κούνιας) έξ έλάτης, 9) Σίτακις χρωμάτων έν καρπούς, 10) κρημαστήρα έξ έλάτης, 11) πινάξ σχεδιογραφίας ή μαυροπινάξ έξ έλάτης, 12) τριώνωα έν καρπούς, 13) πήγξς έμπορικώς έν φλαμορίου, 14) σκαμνόν έξ έλάτης, 15) μέγα κυλλιάριον έξ έξωας, 16) διαβήτα: κνωβιάς και πλαστικής έξ έξωας.

Διάφοροι τρόποι στυλιδώσεως τού Ξύλου.

ι') Σιδηροτεχνία—3 ώραι καθ' εβδομάδα.

(Γλυκά, χαλκός, όρειχαλκος, σίδηρος κλπ.).

Άναγνώρισις και χειρισμός τών διάφορον υλικών και εργαλείων τού σιδηροτεχνού. Κατασκευή τών έξής άντικειμένων: 1) Κύβου, 2) πρισματός εξαγωνίου, τριγωνικού κλπ., 3) σφαιρίου, 4) σιδηράς πλάκας γραφείου, 5) όρθής γωνίας, 6) γωνίας 60°, 7) διαβήτου, 8) σημειωτήρος (πύνας), γωνίας 45°.

ια') Πλαστική και γυψουργία—2 ώραι καθ' εβδομάδα.

Χειρισμός τού πηλού και τών τής πλαστικής εργαλείων. Πλάσις γεωμετρικών στερεών, έκτόπων φύλλων και καρπών. Ρέψασις, κωμεία, άνθήμα και ροινοκεία. Κεραλάι ζώων έν ημιανθράκω θέσει. Άνθρακω ζώνων. Σηκ. Η γυψουργία συνιδένεται μετά τής πλαστικής.

ιβ') Άνάγνωσις γαλλικών βιβλίων τεχνολογικού περιεχομένου—3 καθ' εβδομάδα.

Άνάγνωσις και έρμηνεία κατ' έκλογήν μερών έν τού L'art et l' science par Ch. M. Couvina.

ιγ') Ύγιεινή—1 ώρα καθ' εβδομάδα.

Έν τής άνατομικής και φυσιολογίας έν γενικάις γραμμάται

τά περί όστεώδους και μυϊκού συστήματος. Ύγιεινή τούτων. ιδ') Γυμναστική και σποσβολία—3 ώραι καθ' εβδομάδα. Περιγραφή, ύποδείξις και έκτέλεσις τών κατ' ό πρόγραμμα τού 1909 πινάκων τού δημοτικού και έλληνικού σχολείου και τού γυμνασίου.

Θεωρητική και πρακτική διδασκαλία τής σποσβολίας.

ΤΑΞΙΣ Β'

α') Γενική τεχνολογία—3 ώραι καθ' εβδομάδα.

Πρώτον εξαίτημον—Φυσική τεχνολογία. Σύντομος επανάληψις και συμπλήρωσις τών διδαχθέντων έν τή Α' τάξει. Πηγαί φωτός, φωςισμός χώρου, φωτομετρία. Έφαρμογαί τής ανακλάσεως και τής διαθλάσεως τού φωτός. Πρίσματα, όπτικά όργανα. Δεύτερον εξαίτημον—Χημική τεχνολογία.

Σύντομος επανάληψις και συμπλήρωσις τών διδαχθέντων έν τή πρώτῃ τάξει. Χημικά ένώσις τών μετάλλων άπό βιομηχανικής άπόψεως. Διάφοροι χρωστικοί ύοσιαι τών Ξύλων και χρωματισμός αυτών.

Μηχανική τεχνολογία.—Κυβόμοι βλκι, άρίαντοις, σφίρις, και λοιπά λειαντικά μέσα. Όργανα μετρήσεως, σιδηρογυμνά εργαλεία. έλαια χρώσιμα εις τήν βιομηχανίαν. Ίγθυόκαλα, λιθοκαλα (στόκος), δέρματα, άραβιάνον κάρμι, γουαπερέα, μηχανική σφύρα και μηχανική έλσαστρα. Μηχανικά εργαλεία πρός έπεξεργασίαν μετάλλων. Ξύλων κλπ.

β') Μαθηματικά—2 ώραι καθ' εβδομάδα.

Έπέκτασις τών έν τή Α' τάξει διδαχθέντων δυσκολωτέρων άσκήσεων τής αριθμητικής, γεωμετρίας και άλλότερας. Περί άνώτισσεως τής ύλης έν γένει. Έλαξις, πίσις, κωμψις, τάσις, ρήξις (ίδια τών μετάλλων). Προδριτορισμός τών διάφορων κρισίμων σημείων.

γ') Έλευθερά ήγνογραφία—4 ώραι καθ' εβδομάδα.

Ίγνογράφεις γυψίνων έκτόπων και φωσφοκείας αυτών. Ίγνογράφεις τού όλου άνθρώπινου σώματος. Κρητιδνογραφία και όδοτεγραφία. Άρχαί έλαιουγραφίας.

δ') Προβολική ήγνογραφία—3 ώραι καθ' εβδομάδα.

Συνήγεια τών έν τή Α' τάξει διδαχθέντων. Τά κυριώτερα έν τής παραστατικής γεωμετρίας, προβολαί άπλών και συνθέτων στερεών, άναπύσιμα αυτών και έφαρμογαί εις τās τέχνας. Προβολαί έργαλείων και σκαυών.

ε') Προοπτική—1 ώρα καθ' εβδομάδα.

Συμπλήρωσις και επέκτασις τών έν τή Α' τάξει διδαχθέντων.

ς') Τεχνικά σχέδια—4 ώραι καθ' εβδομάδα.

Σχέδια έπιπλοσις, οικοδομικής, μηχανουργικής και ήλεκτροτεχνίας.

ζ') Καλλιγραφία—2 ώραι καθ' εβδομάδα.

Τά κεφαλαία γράμματα, πρώτον τά θμοια πρός τά μικρά και έπειτα τά άλλα κατά τήν γενετικήν αυτών σιερών. Άσκήσεις επί έκάστου τούτων. Βαθμιαία μικρυνούσι τών κεφαλαίων γραμμάτων μέχρι 0.006. Άσκήσις πρός καλήν και ταχείαν γραφήν τών κεφαλαίων και τών μικρών γραμμάτων, επί ρητών, γνομικών κλπ.

η') Σχολική χειροτεχνία—3 ώραι καθ' εβδομάδα.

Συμπλήρωσις και επέκτασις τών έν τή Α' τάξει διδαχθέντων. Ξυλοτεχνική, σιδηρογυμνική. Πυρογραφία, δερματοπλαστική και μεταλλοπλαστική.

θ') Ξυλοτεχνία—3 ώραι καθ' εβδομάδα.

Συμπλήρωσις και επέκτασις τών έν τή Α' τάξει διδαχθέντων.

- 1) Γωνία άπειριότομος έξ έξωας ή καρπούς, 2) Γωνία 90° έξ έξωας ή καρπούς, 3) Γωνία 45° έξ έξωας ή καρπούς, 4) Δοχείον μαχαίριον και πηρωτόνον έξ έλάτης, 5) Πάφ. σχέδια

γραφίας ἐξ ὀξείας. 6) Θήκη γραφίδων ἐξ ὀξείας, καρφῆς ἢ ρακασίου. 7) Βιβλιόθηκη ἐπιτραπέζιος ἢ ἐξ ὀξείας ἢ ρακασίου. 8) Ἀριθμητικὸν ἐξ ὀξείας ἢ πρίνου. 9) Πυλῶνιον ἀλευροῦ (ἀστράκα) ἐξ ὀξείας. Τράπεζα πρίνου ἐξ ὀξείας ἢ ἐλάτης. 11) Ψηφιοθήκη ἐξ ἐλάτης. 12) Χαρτοθήκη ἐξ ὀξείας. 13) Πλαίσιον ἐξ ὀξείας ἢ ρακασίου. 14) Κιβώτιον ταμειρίου ἐξ ἐλάτης. 15) Ἐργάριον ἀναρωσόμενον ἐξ ἐλάτης. 16) Βυλομάχαιρον πρὸς ἀποκοπὴν γάρτου ἐκ καρφῆς κλπ.

ι') Σιδεροτεχνία—3 ὄρα καθ' ἑβδομάδα.
Ἐργασία καμίνου, τρένου, τρυπάνου, πλάνης καὶ πάγκου. Κατασκευὴ διαφόρων μικρῶν ἐργαλείων καὶ στόμασις αὐτῶν.

ια') Πλαστικὴ καὶ γυψουργία—2 ὄρα καθ' ἑβδομάδα.
Ἡμιανόλιθρα διαφόρων ζώων. Ἀνάγλυφα ζώων ἐν κινήσει. Ἀκαιοποιεῖς διαφόρων ἀγρηνίων παραστάσεων.
Κατασκευὴ διὰ γύψου τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων.

ιβ') Ἀνάγνωσις γαλλικῶν βιβλίων τεχνολογικοῦ περιεχομένου—2 ὄρα καθ' ἑβδομάδα.

Ἐνάγνωσις καὶ ἐρμηνεία κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐκ τοῦ *Leçons Techniques à l'atelier scolaire* par M. A. Jullis.

ιγ') Ὑγιεινὴ—1 ὄρα καθ' ἑβδομάδα.
Ἐκ τῆς ἀνατομικῆς καὶ τῆς φυσιολογίας ἐν γενικαῖς γραμμῆσι, τὰ περὶ νευρικοῦ συστήματος, περὶ πέψου καὶ ἀνοσιότητος.

Ἐπιτηδίου αὐτῶν.

ιδ') Γυμναστικὴ καὶ σποδοβολία—3 ὄρα καθ' ἑβδομάδα.
Ἐπανάληψις τῶν ἐν τῇ Α' τάξει διδασθέντων. Θεωρητικαὶ γνώσεις περὶ γυμναστικῆς καθ' ἑλίου.

ΤΑΞΙΣ Γ'

α') Γενικὴ τεχνολογία—2 ὄρα καθ' ἑβδομάδα.
Πρῶτον ἐξήμνητον: ἑλουργία.

Σύντομος ἐπανάληψις καὶ συμπλήρωσις τῶν ἐν τῇ Α' τάξει καὶ τῇ Β' διδασθέντων.

Μαθητισμὸς καὶ ἰδίᾳ ἐφαρμογαὶ τῆς πυξίδος. Ἡλεκτρισμὸς καὶ σπουδὴ τῶν ἠλεκτρικῶν ἰδιοτήτων τῶν σωμάτων ἀπὸ βιομηχανικῆς ἀπόψεως. Ἡλεκτρικὰ ρεῖμα, παραγωγή καὶ μέτρησις τῶν στοιχείων αὐτοῦ. Ἡλεκτρικὰ μηχανία. Ἡλεκτροχημεία, ἠλεκτροφωτισμὸς, ἠλεκτροθέρμανσις καὶ ἐφαρμογαὶ αὐτῶν. Τηλεγραφία κινήσας καὶ ἀόρατους. Τηλέφωνοι καὶ μικρόφωνα.

Δεύτερον ἐξήμνητον: Χημικὴ τεχνολογία. Σύντομος ἐπανάληψις τῶν κυριωτέρων ἐκ τῶν διδασθέντων ἐν τῇ Α' καὶ Β' τάξει. Αἱ σπουδαιότεραι βιομηχανία. Ἐργία, καταργασία καὶ χροματισμοὶ αὐτῶν. Βαθεικανοπιρίτις, κοκκίδιον, ἐκρηκτικὰ ἔλαια. Διάφορα εἶδη ξύλων καὶ βιομηχανία τοῦ γάρτου. Μίτσα, ὀψιλον καὶ σάκχαρον, λευκανοποιεῖσαι οὐσίαι, ὄνυ, γάλα, κρίας, σιτηρὰ, παρασκευὴ ἄρτου, καρποῖ, γαῖωφιλα καὶ λαχανικὰ. Καφέις, τσίον, κακάον, σοκολάτα, καννὸς, οἶνος, οἰνόπνευμα, ἔξος, τὰ κυριώτερα ὀργανικὰ ὄξέα. Αἱ κυριώτεροι ὀργανικαὶ χρωματικαὶ οὐσίαι. Συντήρησις τροφίμων καὶ βιομηχανικῶν προϊόντων.

β') Ἐμπορικὰ—1 ὄρα καθ' ἑβδομάδα.
Στοιχία λογιστικῆς καὶ κατασκευαστογραφίας. Λογιστικὴ ἀπλή καὶ διπλογραφικὴ. Λογισμὸς, χρέωσις, πίστωσις. Δου- καὶ καὶ λαβὴν. Ἀνομιμα, περὶφωσις καὶ μεταφορὰ λογιστικῶν. Ἐνεργητικὸν καὶ παθητικόν. Κεφάλαιον, κέρδη καὶ ζημία. Ἀπογραφή καὶ ἰσολογισμὸς, Λογιστικὰ βιβλία (πρό- μνηρον ἡμερολόγιον, καθολικόν, ταμειῖον, βιβλίον ἀπογραφῆς καὶ ἰσολογισμοῦ). Σύνταξις ἐγκυκλίων, παραγγελίων, τιμολο- γίων καὶ διαφημισίων.

γ') Ἐλευθερὰ ἰγνογραφία—3 ὄρα καθ' ἑβδομάδα.
Συμπλήρωσις τῶν ἐν τῇ Α' καὶ Β' τάξει διδασθέντων. Ἐτανογραφία καὶ ἐλινογραφία.

δ') Τεχνικὰ σχέδια—3 ὄρα καθ' ἑβδομάδα.
Συμπλήρωσις καὶ ἐπέκτασις τῶν ἐν τῇ Α' καὶ Β' τάξει δι- δασθέντων. Ἡλιοστομία.

ε') Καλλιγραφία—1 ὄρα καθ' ἑβδομάδα.
Συμπλήρωσις καὶ ἐπέκτασις τῶν ἐν τῇ Α' καὶ Β' τάξει διδασθέντων. Ἀνεστραμμένη καὶ στρωγγυλὴ γραφή. Ποιθικὰ γράμματα. Καλλιτεχνικὰ γράμματα.

ς') Στοιχικὴ χειροτεχνία—2 ὄρα καθ' ἑβδομάδα.
Συμπλήρωσις καὶ ἐπέκτασις τῶν ἐν τῇ Α' καὶ Β' τάξει δι- δασθέντων. Θεραποπλαστικὴ, πυρογραφία, μεταλλοπλαστικὴ.

ζ') Ξυλοτεχνία—3 ὄρα καθ' ἑβδομάδα.
Συμπλήρωσις καὶ ἐπέκτασις τῶν ἐν τῇ Α' καὶ Β' τάξει διδασθέντων.

1) Κόμμαξ ἐξ ἐλάτης 2) ὀκρίδας ζωγραφικῆς ἐξ ἐλάτης. 3) ὀκρίδας πλαστικῆς ἐξ ἐλάτης, 4) ὀριανόν ἐξ ἐλάτης. 5) κἀθισμα ἐξ ὀξείας, 6) δοκὸς ἐξ ἐλάτης, 7) πολύβιον ἐξ ὀξείας, 8) ἐσάρα ἐξ ὀξείας, 9) πλινθιον (εσφαλτήριον) ἐξ ἐλάτης, 10) τράπεζα μαγειρείου ἐξ ἐλάτης, 11) ἐργαλειοθήκη ἐξ ἐλάτης, 12) τράπεζα νοκτὸς (κομοθῆριον) ἐξ ἐλάτης. Ἐπι- κλα διαφόρων ρυθμῶν καὶ ἰδίως ἑλληνικῶν. Προϋπολογισμοὶ διαφόρων ἐργασιῶν τῆς Ξυλοτεχνίας.

η') Σιδεροτεχνία—3 ὄρα καθ' ἑβδομάδα.
Συμπλήρωσις καὶ ἐπέκτασις τῶν ἐν τῇ Α' καὶ Β' τάξει διδασθέντων. Ἐπιπέδωσις, λείανσις, σφάλλωσις, ἔξειδίωσις ἢ βερνίκωσις μετᾶλλων. Κατασκευὴ μικρῶν τρυπάνων καὶ μικτοῦ τέρνου μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτῶν.

θ') Πλαστικὴ καὶ γυψουργία—2 ὄρα καθ' ἑβδομάδα.
Συμπλήρωσις καὶ ἐπέκτασις τῶν ἐν τῇ Α' καὶ Β' τάξει διδασθέντων.

ι') Ἴστορία τῶν τεχνῶν—1 ὄρα καθ' ἑβδομάδα.
Περὶ ρυθμῶν ἐν γένει. Γένεσις τῶν διαφόρων ἐργασιῶν σω- ματικῶν. Νομοθεσία καὶ προστατευτικὸν νόμον.

ιβ') Ἀνάγνωσις γαλλικῶν βιβλίων τεχνολογικοῦ περιεχομένου—2 ὄρα καθ' ἑβδομάδα.

Ἀνάγνωσις καὶ ἐρμηνεία κατ' ἐκλογὴν μερῶν ἐκ τοῦ *L'art simples entretiens* par E. Péreaut et C. Baude.

ιγ') Ὑγιεινὴ—2 ὄρα καθ' ἑβδομάδα.

Σύντομος ἐπανάληψις τῶν διδασθέντων ἐν τῇ Α' καὶ Β' τάξει. Ὑγιεινὰ ἐργαστήρια καὶ βιγναιὰ ἐργαστικὰ κατοικίαι. Ἄερισμός, φωτισμός, καθαρισμός, θέρμανσις. Θερμῆς. Ἀσκή- σεις διορθωτικαὶ τῶν δυσμορφιῶν τοῦ κορμοῦ, τῶν προσερχομέ- νων ἐκ τῆς ἀναστροφῆς διαφόρων βιοτεχνικῶν ἐπαγγελματιῶν. Πρώται βροθεῖα διαφόρων ἀτυχημάτων.

ιδ') Γυμναστικὴ καὶ σποδοβολία—3 ὄρα καθ' ἑβδομάδα
ὡς καὶ ἐν τῇ Β' τάξει.

ις') Διδακτικαὶ ἀσκήσεις—8 ὄρα καθ' ἑβδομάδα.

Ἐρολόγιον πρόγραμματος τῶν ἐν τῷ διδασκαλείῳ τῆς τεχνικῆς ἐκπαίδευσως διδασκομένων μαθητῶν.

Ἀριθ.	Μαθήματα	Τάξεις			Τὸ ἑλόν τῶν ὀρῶν
		Α'	Β'	Γ'	
1)	Γενικὴ τεχνολογία	3	3	2	8
2)	Μαθηματικὰ καὶ ἐμπορικὰ	1	2	1	4
3)	Ἐλευθερὰ ἰγνογραφία	4	4	3	11
4)	Προβολικὴ ἰγνογραφία	4	3	—	7
5)	Ροσποτικὴ	2	1	—	3
6)	Τεχνικὰ σχέδια	3	4	3	10
7)	Καλλιγραφία	2	2	1	5
8)	Χειροτεχνία	3	3	2	8
9)	Ξυλοτεχνία	3	3	3	9
10)	Σιδεροτεχνία	3	3	3	9
11)	Πλαστικὴ καὶ γυψουργία	2	2	2	6
12)	Ἴστορία τῶν τεχνῶν	—	—	1	1
13)	Ἀνάγνωσις γαλλικῶν βιβλίων τεχνολογικοῦ περιεχομένου	2	2	2	6

Αριθ.	Μαθήματα	Τάξεις	Τὸ ἅλιν τῶν ὥρων	Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσέως Ἰνστιτούτων ἀνατίθεμαι τὴν ἀρμοσίαν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος. Ἐν Ἀθήραις τῇ 14 Ὀκτωβρίου 1916.
14)	Ἑλληνική	1 1 2	4	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.
15)	Γυμναστική καὶ σκοποβολία	3 3 3	9	
16)	Διδακτικαὶ ἀσκήσεις	- - 8	8	
	Τὸ ἅλιν	36 36 36	108	

Ὁ Ἰπουργὸς
Σταυρ. Π. Λάμπρος